

Työikäisten palveluiden kokonaisuus ja integraatio Päijät-Hämeessä

Eija Leino

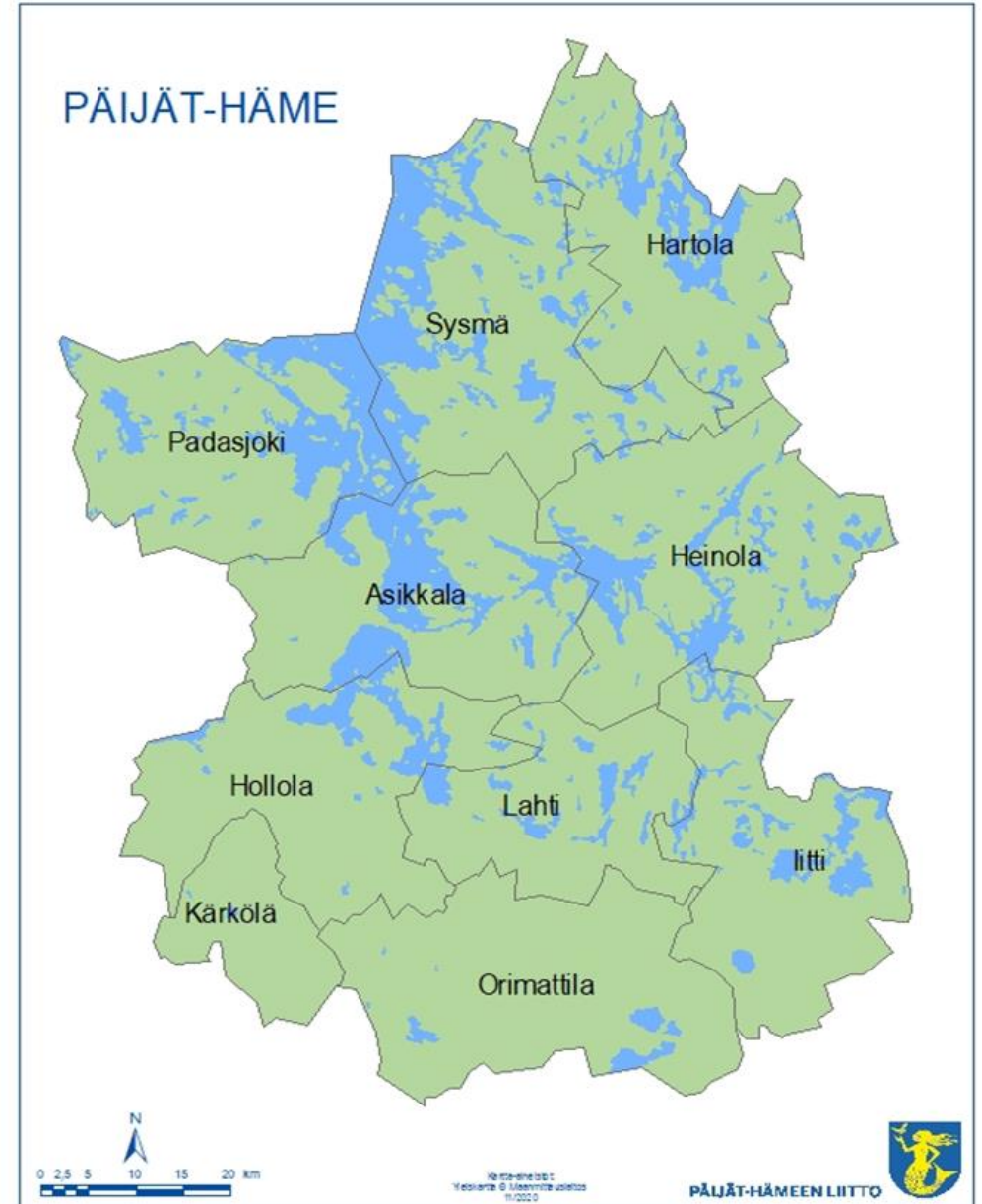
11.12.2023

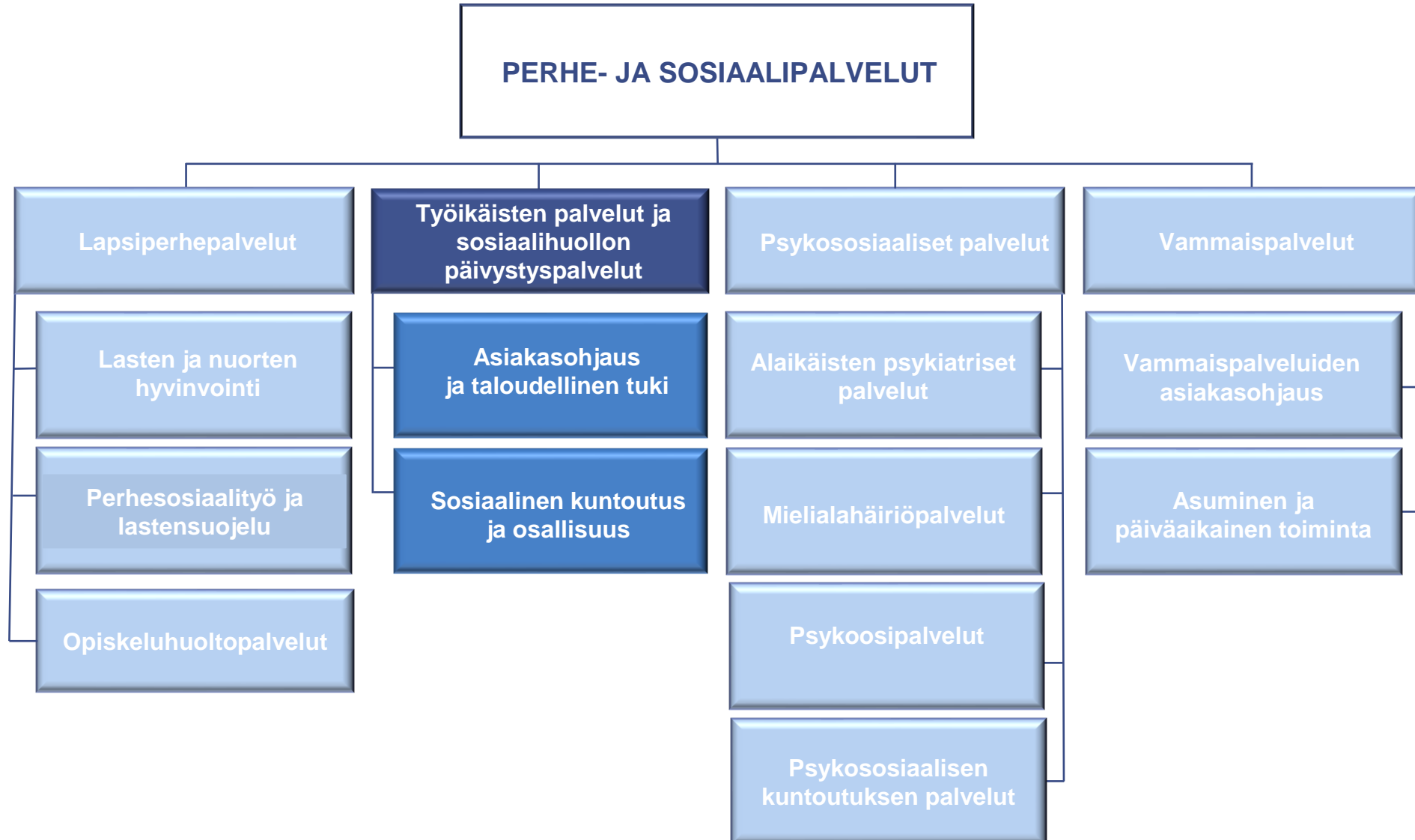
Päijät-Hämeen
hyvinvointialue

Päijät-Hämeen hyvinvointialue

- ❖ Päijät-Hämeen hyvinvointialuetta edelsi 10 kunnan muodostama Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä vuodesta 2017 alkaen. Hyvinvointialueen myötä kaksi kuntaa siirtyi toiselle alueelle (Myrskylä, Pukkila) ja kaksi kuntaa tuli tilalle (Heinola, Sysmä).
- ❖ Hyvinvointialueeseemme kuuluvat Asikkala, Hartola, Heinola, Hollola, litti, Kärkölä, Lahti, Orimattila, Padasjoki ja Sysmä.
- ❖ Väestöpohja n. 200 000 asukasta ja henkilökuntaa n. 7600.

Perhe- ja sosiaalipalvelut

Työikäisten palvelut ja sosiaalihuollon päivystyspalvelut

TYÖIKÄISTEN PALVELUT JA SOSIAALIHUOLLON PÄIVYSTYSPALVELUT

Sosiaalipäivystys

Asiakasohjaus ja taloudellinen tuki

Sosiaalinen kuntoutus ja osallisuus

- Sosiaalipäivystys 24/7
- Akuutti24: erikoissairaanhoidon yhteydessä oleva sosiaalipäivystys ja lastensuojelun virka-aikainen päivystys
- Ankkurityö

- Sosiaalihuollon ohjaus ja neuvonta
- Sosiaalityöntekijät ja sosiaaliohjaajat: sosiaalihoitolain mukainen työskentely palvelutarpeen arviointi, palveluiden myöntäminen, omatyöntekijäisyys
- Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu/ TYP-työpanos
- Maahanmuuttajatiimi: kiintiöpakolaisten ja myönteisen oleskeluluvan saaneiden alkuvaiheen sosiaalityö ja sosiaaliohjaus
- Taloudellisen tuen palvelut: toimeentulotuki, välitystili, sosiaalinen luototus

- Kuntouttava työtoiminta
- Sosiaalinen kuntoutus
- Asunnottomien asumispalvelut

Hyvinvointialueen sisäinen integraatiotyöskentely työikäisille tarjottavissa palveluissa

- Työikäisten palveluissa on tunnistettu, että keskieiset kehittämisen kohteet yhteiselle työskentelylle (SO ja TE) liittyvät esim. paljon eri palveluita käyttäviin asiakkaisiin sekä asiakkaisiin, joiden työ- ja toimintakyky on alentunut
 - Myös nuorten työikäisten psyykkisesti oireilevien asiakkaiden palveluntarve on kasvanut
- yhteisellä kehittämisellä vastataan työikäisten asiakkaiden tarpeisiin

Hyvinvointialueen sisäinen integraatiotyöskentely työikäisille tarjottavissa palveluissa

- **Monipalveluasiakkaan palvelupolun rakentaminen** on aloitettu osana Tulevaisuuden SOTE-keskus -hanketta sote-keskuksissa (Hollola, Asikkala, Padasjoki, Heinola), tehty käsikirja ja asiakkuuksien segmentoinnin malli -> monialaisissa työpajoissa työntekijöitä, esihenkilöitä ja kehittäjäasiakkaita
- **Kestävät ja vaikuttavat sotepalvelut (RRP) –hanke** käynnistynyt
- Terveystarkastajat jalkautuvat työpajoille ja TYPiin (terveystarkastukset) sekä psykiatrinen sairaanhoitaja jalkautuu asunnottomien asumispalveluihin (konsultaatio asiakkaan tilanteesta)
- Perustettu työkyvyn tuen monialainen työryhmä (työ- ja toimintakykyyn liittyvät yhteistyötä edellyttävät asiat)
- ➔ **Monialainen työllisyyttä edistävä palvelumalli hyvinvointialueella –hanke** käynnistymässä ja tavoitteena palvelumallin luominen
- Yhdyspinnat tunnistettu sekä hyvinvointialueen sisäisten että ulkoisten yhteistyökumppaneiden näkökulmasta ja nimetty yhteyshenkilöt (esim. työllisyys ja työkyky, toimeentulo, kotoutuminen ja maahanmuutto)

Päijät-Hämeen hyvinvointialueen sote-keskus -konsepti

SOSIAALIHUOLLON
PALVELUT

PERUSTASON
TERVEYDENHUOLTO

SUUN TERVEYS

KUNTOUTUS

PERUSTASON
MIELENTERVEYDEN
PALVELUT ja
PÄIHDEPALVELUT

TERVEYDENHOITO /
SEKTORITYÖ

PERHEKESKUS

KOTIHOIDON LÄHIPALVELUT

Monialaista tukea
tarvitsevien asiakkaiden
palvelukokonaisuudet
ovat yhteensovitettuja

Asiakkaat ohjautuvat
omaehtoisiin ratkaisuihin
ja kevyisiin
ennaltaehkäiseviin
palveluihin

Digitaaliset ja fyysiset
asiointikanavat
täydentävät toisiaan

Asiointi on sujuvaa ja asiakkaita
ohjataan ja tuetaan erinomaisesti

Asiakkuuksien segmentoinnissa
huomioidaan tuen tarve ja
toimintamallit ovat tarpeen mukaisia

Yhteistyötä ja asiakaskokemusta
arvostetaan ja arvioidaan

Integroidut, kustannustehokkaat
palvelut ovat hyvin saatavissa ja
saavutettavissa

Hallintomalli sekä johtaminen
palvelevat tavoitteita

Saumattomat palvelupolut erityistason
sosiaali- ja terveystalouden ja
perustason välillä sekä muiden
palvelutuottajien kanssa

Monipalvelupolku video

Mikä monipalvelupolku?

Systemaattinen toimintatapa ja palvelumalli niiden asiakkaiden avuksi, joilla on vaativia monialaisia tuen tarpeita. Monipalvelupolku antaa välineitä näiden asiakkaiden tunnistamiseen ja heidän palvelukokonaisuuksien hallintaan.

Monipalvelupolku voi käynnistyä kenen tahansa ammattilaisen toimesta, yhtälailla terveydenhuollon tai sosiaalihuollon ammattilaisen, joka ottaa yhteyttä toisiin ammattilaisiin.

Palvelutarvetta selvitetään moniammatillisesti ja työskentely rakennetaan asiakkaan tarpeen mukaan, myönnetään palvelut ja seurataan sekä koordinoidaan asiakasprosessin etenemistä.

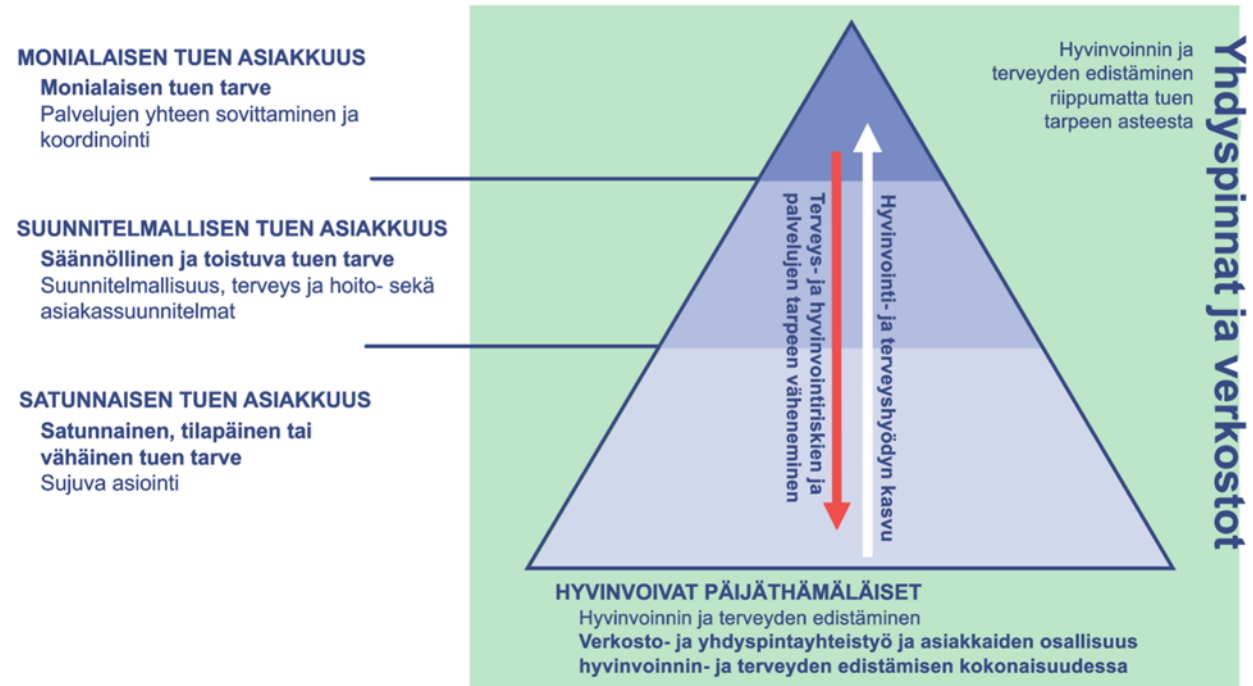
Keskeiset menestystekijät:

- Asiakkaan kohtaaminen,
- Kyky asettaa asiakkaan asemaan,
- Puolueeton edustaminen ja luottamus
- Asiakkaan palvelujen oikea-aikaisuus
- Kyky tunnistaa asiakkaan palvelujen tarve
- Riittävä ja oikea-aikainen tieto asiakkaasta kaikille palveluun osallistuville, jotta asiakkaan palvelujen käytöstä voidaan muodostaa kokonaiskuva.

Monipalvelupolun asiakas

Asiakkuuksien segmentoinnin malli

Segmentoinnin mallin periaatteina on tuen tarpeen lasku ja terveys- ja hyvinvointihyödyn kasvu.

Kestävät ja vaikuttavat sote-palvelut Päijät-Hämeessä hanke (2023-2025) (RRP)

Tarve hankkeelle todettu Työikäisten palveluiden työntekijöille kohdennetun kyselyn ja sosiaalisen kuntoutuksen kehittämistyössä todetun tarpeen perusteella.

Kohderyhmänä nuoret työikäiset 18–29-vuotiaat aikuiset, joilla on tunnistettuja tai tunnistamattomia mielenterveyden ongelmia.

Tavoitteena on luoda monialaiset (SO ja TE) yhteiset palvelumallit ja -polut, joilla ehkäistään mielenterveydellisten hoitopalveluiden kasvavaa kysyntää.

Tavoitteena on, että asiakasohjaus ja asiakkaiden oikea-aikainen palvelujen saatavuus paranevat, kun mielenterveysongelmien ja sairastumisen riskit tunnistetaan sosiaalipalveluissa ja tehdään tiiviimpää yhteistyötä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden välillä.

Psykiatrinen sairaanhoitaja ja sosiaalihuollon ammattilainen- yhteistyö työikäisten palveluissa (RRP)

- Pilotti käynnistynyt maaliskuussa 2023
- 6 psykiatrista sairaanhoitajaa rekrytoitu sosiaalihuollon tiimeihin sekä asiakasohjaukseen että palvelutuotantoon, sosiaaliseen kuntoutukseen terveydenhuollon näkökulma ja asiantuntijuus sosiaalihuollon käyttöön palvelutarvetta arvioitaessa ja palveluja suunniteltaessa/järjestettäessä
- Sairaanhoitajat ovat hallinnollisesti perusterveydenhuollon työntekijöitä, mutta sijoittuvat ja työskentelevät fyysisesti sosiaalihuollon tiimeissä
- Asiakkaalta pyydetään kirjallinen suostumus yhteiseen työskentelyyn sekä tiedonvaihtoon sosiaali- ja terveydenhuollon välillä
- Lupalomake tallennetaan sekä sosiaalihuollon että terveydenhuollon järjestelmään
- Kirjaaminen sekä SosiaaliLifeCareen että TerveysLifeCareen tarpeellisen tiedon ja yhteisen suunnitelman osalta

Psykiatrinen sairaanhoitaja ja sosiaalihuollon ammattilainen- yhteistyö työikäisten palveluissa (RRP)

Työparimalli

- Yhteinen palvelutarpeen arviointi
- Yhteiset asiakkaan tapaamiset/kotikäynnit
- Yhteinen suunnitelma jatkosta

Konsultaatio

- Tiimin työntekijöiden konsultaatiomahdollisuus anonyymisti asiakasasioissa

Psykiatrisen sairaanhoitajan yksilötapaamiset asiakkaan kanssa

- 1–3 kertaa tavoitteellisesti
- Omahoidon ohjaus
- Terapianavigaattorin käyttäminen
- Asiakkaan tukeminen
- Motivointi omahoitoon

Ryhmätoiminta

- Asiakkaiden ryhmätoiminnan suunnitteluun ja vetämiseen osallistuminen sosiaalihuollon ammattilaisen kanssa

Psykiatrisen sairaanhoitajan työskentely sosiaalihuollossa on tuen tarpeen arviointia ja asiakkaan tukemista varhaisessa vaiheessa, ei hoitamista

Tarvittaessa yhteys avosairaanhoidon hoitokontaktin luomiseksi

Ajatuksia yhteiskehittämisestä

Onnistumiset/ hyödyt:

- Osaaminen ja yhteinen ymmärrys ammattilaisten välillä on lisääntynyt
- Moniammatillista yhteistyötä tarvitsevia asiakkaita on tunnistettu
- Yhteistyötä ja moniammatillista työskentelyä tehdään
- Asiakkaan tilanteen ja tarpeiden huomioiminen kokonaisvaltaisemmin

Miten hyödyt vakiintuvat käytäntöön/ mitä edellyttää:

- Sovittava vielä tarkemmin yhteiset käytännöt ja työskentelytavat ammattilaisten väliseen yhteistyöhön ja yhteydenpitoon
- Yhteisen työskentelyn jatkuvuudesta ja suunnitelmallisuudesta tulee pitää kiinni
- Kehitetään edelleen menetelmiä yhdessä työskentelyyn

Muutoksen mahdollistajat:

- Asiakkaan näkökulman huomioiminen aiempaa paremmin –asiakkaan osallisuus vahvistuu
- Asenne, kulttuurin muutos ja sitoutuminen yhdessä tekemiseen
- Työn organisointi ja tiedon kulku toimijoiden välillä
- Yhteisen työskentelyn koordinointi ja jatkuvuus

Jatkotyöskentely/kehittäminen:

- Kehitetään yhdessä yhteisiä käytäntöjä
- Asiakkaat ja henkilöstö tiivisti mukana kehittämistyössä
- Panostetaan kulttuurin muutokseen
- Tehdään prosessit näkyviksi, asetetaan mittareita yhteiselle työskentelylle ja arvioidaan tuloksia
- Työn organisointiin ja resurssointiin kiinnitettävä huomiota myös jatkossa

Päijät-Hämeen
hyvinvointialue

Kiitos!